

ತ್ವಂ:

“ದೇವರ ಮಾಡರಿಯಂದ ಮನುಷ್ಯನು ಯಾವಾಗ ಮತ್ತು ಹೇಗೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಹೋಡನು?”

ಶುತ್ತರು:

ಆದಾಮನು, ಹೊದಲನೆಯ ಮನುಷ್ಯನು, ಹಲವೂರಣನಾಗಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದನು ಅದರೆ ಧರ್ಮ ಬ್ರಹ್ಮನಾದನು - ಅಂದರೆ ಹಾಬ ಮಾಡಿದನು (ಅದಿಕಾಂಡ 3; ರೋಮಾ ಶುರ 5:12). ಹಾಗೆಯೇ, ನಮ್ಮ ಕರೆನ ಸಭೆಯು, ಇದ್ದ ಹೋಗದ ತೀರೆಹಿತ ಮತ್ತು ತತ್ವಮಾಡದ ಅಶೋಸ್ತಲರ ಮುಖಾಂತರ (ಯೋಹಾನ 16:13) ಹೂರಂಭವಾಗಿದ್ದರೂ, ಒಂದು ಸಂಘರ್ಣನೆಯಂತೆ ಧರ್ಮ ಬ್ರಹ್ಮತೆಯಲ್ಲ ಹೋಗುಪ್ರದೆಂದು ಹಲಬುದ್ಧತ್ವನಿಂದ ಹೊದಲೇ ತಿಳಿನಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು (ಅಶೋಸ್ತಲರ ಕೃತ್ಯಗಳ 20:29, 30; 1 ಐಚ್ಯಾಥ 4:1, 3; 2 ಧ್ರೇಸಲೈಕ 2:1-10). ದೊಡ್ಡ ಸಭೆಯ ಚೆದಲು ಕೂಡಲೇ ಬೆಳಿಯುವುದು (ದಾಸಿಯೇಲ 2:35, 44; ಮತ್ತೊಂದು 13:31-33), ಆದಾಗ್ಯ ಅದು ತನ್ನ ನಮ್ಮುದಿ ಯಂತೆ ಇದ್ದ ಹೋಗುವುದು ಮತ್ತು ಧರ್ಮ ಬ್ರಹ್ಮತೆಯಲ್ಲ ಜಿಳಿಯುವುದು.¹

ಸಭೆಯ ನಿರ್ತಿಗಳಲ್ಲ, ಆರಾಧನೆಯಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಇತರ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲ ಧರ್ಮ ಬ್ರಹ್ಮತೆಗೊಳಿಸಾಗಿದ್ದರೂ ಸಭಾಜ್ಞತೆಯ ಬೈಬಲ್ ವಿಧಾನಗಳಿಂದ ದೂರ ಹೋಗಿರುವದರ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರಿಕಲನ್ನೊಣ.

ಹಲವೂರಣತೆಯ ಯಾಗದಲ್ಲಿ, ದೇವರ ಸಭೆಗಾಗಿ ಯೋಗ್ಯ ಆಡಳಿತೆಯ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲ ಅಶೋಸ್ತಲರನ್ನು ಹಲಬುದ್ಧತ್ವನು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಿದಾಗ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಥಾಪಿತ ಸಭೆಯಲ್ಲ ಹಿಲಿಯರು. ಅವರೊಂದಿಗೆ ಸಹಾಯಕರಾಗಿ ದೀಕ್ಷಣರು ಇದ್ದರು. ಹಲಬುದ್ಧ ಬರಹಗಳಲ್ಲ ಹಿಲಿಯರು “ಜಿಷ್ಟ್ಯಾರ್” (KJV) ಮತ್ತು “ಅಧ್ಯಕ್ಷರ್” ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟರು (ಅಶೋಸ್ತಲರ ಕೃತ್ಯಗಳ 20:17, 28; 1ಡಿ 1:5-7). ದೇವರ ಏಹಾಣಿನಲ್ಲ ಹಿಲಿಯರಲ್ಲ ಇಸ್ತುತೆಯಲ್ಲಾಗಿ - ಯಾವುದೇ ಹಿಲಿಯನು ಬೆಲೆ ಹಿಲಿಯನ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಇಡಲ್ಪಟ್ಟಿರಲಾಗಿಲ್ಲ. ಹೋನ ಬಡಂಬಡಿಕೆಯು ಬಾಯೆಲ್ಲಾಗು ಸಭೆಯ ನಾಯಕತ್ವದ ಸ್ಥಿತಿ - ಹಾಗಿತ್ತು ಆದರೆ ಆಡಳಿತೆಯಲ್ಲ ಧರ್ಮ ಬ್ರಹ್ಮತೆಯ ಪ್ರಥಮ ಹಂತವು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ದೂರ ಉಳಿಯಲ್ಲ. ಕ್ರಿ.ಶ. 110ರಲ್ಲ, ಇಗ್ನೇಷಿಯನ್‌ನು ವಿಕಾಫಿತಕೃತ್ಯಾಳ್ಯ ಜಿಷ್ಟ್ಯಾನ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದನು. ಈ ವಿಜ್ಞ ಸಭೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಯಾರು? ಒಬ್ಬ ಹಿಲಿಯನನ್ನು “ಜಿಷ್ಟ್ಯಾ” ನನ್ನಾಗಿ ಉಳಿದವರನ್ನು

ಕೇವಲ “ಹಿಲಯರಸ್ತಾಗಿ” ಮಾಡುವರಿಗಳು ಇನ್ನುತೆಯು ಹೊಳಿನಲ್ಲಿಟ್ಟದೆ. ಜಿಷ್ಟ್‌ಲಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿಕಾರ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡುವುದು ಪ್ರಾರಂಭನಲ್ಲಿಟ್ಟು; ಇದು “the monarchical bishop” ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡ್ಟು. ಕೆಲವೇ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ದೇವರ ಸಭೆಗಳ ನಾಯಕತ್ವವು ಬಹು ಜನ ಹಿಲಯರ ಅಂಶಕೆಯಿಂದ “ಒಬ್ಬ ಸಭಾಧಾರಿ ಹಿತ್ತಾಗಿ,” ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು ಅಂಶಕೆಗೆ, ನಣ್ಣ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಪೋಷತನಕ್ಕೆ ಬದಲಾಯಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು. ಅಂಥ ಸಭಾ ಆಡಳಿತೆಯ ಹಿತ್ತಾಗಿಯು ದೇವರ ಹಿತ್ತಾಗಿಯಿಂದ ಮಾನವನ ಅಗ್ರಾಹಿತಾಗಿದೆ. “ಮೊನಾರ್ಚಿಯಲ್ಲ ಎಹಿನೊಷ್ಟೆಯದ ಅತ್ಯಿಕ್ರಮ ಬಹುವಜನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತೀಪರೊಂದಿಗೆ ಇಲ್ಲವೇ ಬಹುವಜನದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ನಾಮರಂಸ್ಯದಲ್ಲಿಡುವಂತೆ ಮಾಡಲ್ಪಡಲಾಗ್ನುವದಿಲ್ಲ.”²

ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಫೋಲಾಕ್‌ ಸಭೆಯು ಸಹ ಹೊಸ ಒಡಂಬಿತಕೆಯ ಅಖಿತ - ದಾಬಲೆಯಿಂದ ಚೊಡಲಿನ ಅಗ್ರಾಹಿತಾಗಿ ಹೊಳಿನಿಬಿತ್ತಾಗಿದೆ. ಹೊಳಿನ್‌ ಶಫೋಲಾಕ್‌ ಜಲತ್ರೀಗಾರ ಜಾಜ್‌ ಸ್ವೇಜಿಂಗ್, *The Story of the Catholic Church* ದಲ್ಲಿ ಹಿಂಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ,

ನಂತ ಇಗ್ನೇಝಿಯನ್‌ನ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ ಚೊಡಲನೆಯ ನಲ ಇಷ್ಟರು, ಪ್ರಿಣ್ತರ (ಹಿಲಯರ) ಮತ್ತು ಡಿಕೆನರ ಮಾರು ಇನ್ನುವಾದ ಕುಮಗಳ ಅತ್ಯಿಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ವದನ್ನು ಕುಲಿತು ಮಾತಾಡುವದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯನಿಂದಲೇ ಅವರು ನೇರಿಂದಾಗಿ ನೇರಿನಲ್ಲಿಟ್ಟನ್ನು ನಾವು ನಂಬುವದರಲ್ಲ ನಂಬಯಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಸಭೆಯ ನಾಂತರಾಯದಲ್ಲ ನಮ್ಮ ನಂಜಕೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಹೊಸ ಒಡಂಬಿತಕೆಯ ಮಾತುಗಳ ಹೇಳಿ ಅಲ್ಲ, ಯಾಕಂದರೆ ಇವುಗಳಲ್ಲ ನಾವು ಅವುಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಂಥ ಹಿಗ್ನೇಲೆಯೊಂದಿಗೆ, ಆಡಳಿತೆಯಲ್ಲಿ ಜಟ್ಟು ಹೊದಿದ್ದರೆ ಮುಂದಿನ ಹೆಚ್ಚೆಯು ಆಜ್ಞೆಯೇಕರವಾದದ್ವಾರಿಯವದಿಲ್ಲ. ಸರ್ವಾಧಿಕಾರವುಳ್ಳ ಇಷ್ಟಕ್ಕೆನು ಒಂದು ಸಭೆಯಿಂದ ತೃಪ್ತಿಸಾಗಿರಿಲ್ಲ. ಹಲವಾರು ಸಭೆಗಳು ಒಬ್ಬ ಇಷ್ಟಕ್ಕೆನ ಅಧಿಭಾರತೆಯಾಗಿ ಬಂದವು. ಆಗ, “ಮಾರನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲ ... ಮೆಂಟ್ರಿಪ್ರೈಂಟನ್‌ನ, ಹಾಂತಿಯ ರಾಜಧಾನಿಯ ಇಷ್ಟಕ್ಕೆನ ಕೆಳಗೆ ಹಲವಾರು ಇಷ್ಟಗಳ ನಂಭಯನೆಯು ಬೆಳೆಯಿತು.”³ ಮುಂದೆ, “ತ್ವರಿತ ದಜ್ಞಾಯ ಮೆಂಟ್ರಿಪ್ರೈಂಟನ್‌ನು” (ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡ್ರಿಯ, ಅಂತಿಯೋಕ್, ಯೆರೂಸಲೇಮು, ಹೊಳಿಮ್ ಮತ್ತು ಕೊನ್‌ಸ್ಥಾಪನೊಂಟಲ್) “ಹೆಟಿಯಾಕ್ಸ್” ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟು.⁴ ಈ ಹೆಟಿಯಾಕ್ಸ್‌ನ ಕೈಸ್ತ ಜಗತ್ತಿನ ತಮಗೆ ನಂಬಂಧಿಸಿದ ಶ್ರವಿಸಿದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಹೇಳಿ ಅಧಿಕಾರವಿದ್ದರೂ, ಯಾವ ಒಬ್ಬನು ಇನ್ನೊಬ್ಬನು ಹೇಳಿ ಇರಿಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲ, ಮೆಂಟ್ರಿಪ್ರೈಂಟನ್‌ ಇಷ್ಟಕ್ಕರಲ್ಲ ಒಬ್ಬಸಿಗೆ ಜಾಗತಿಕ ಅಧಿಕಾರವಿರುವುದರ ಬದಲು, ಹೊಳಿಮ್ ಸರಕಾರದ ಜರ್ಮನಿಯು, ಕಾನ್‌ಸ್ಟಾಂಟಿನನು ಎಲ್ಲಾ ಸಭೆಗಳ ಹೇಳಿ “ತನ್ನನ್ನು ಅದ್ವಿತೀಯ ಅಧಿಕಾರ” ಎಂದು ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡನು. ಕ್ರಿ.ಶ. 325ರಲ್ಲ ನಿಕೆಯರಲ್ಲ 318 ಇಷ್ಟಕ್ಕೆರುಗಳಿಂದ ತ್ವರಿತ ಎಕ್ಕಾಮೆನಿಕಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲನ್ನು ಕರೆದವನು ಅವನೇ.⁵ ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅಲಿಯಾನೆಯು ಜರ್ಮನಿಯ ಅಳ್ವೆ ಅಲ್ಲ ಮಾಹಾರಾಗದಿರುವ ಅಭಿಷರ್ತಕರಿಗಳಿಯು ಇತ್ತು. ಕ್ರಿ.ಶ. 595ರಲ್ಲ ಜೋಣ್‌ ದ ಫಾಸ್ಟರ್, ಕೊನ್‌ಸ್ಥಾಪನೊಂಡ ಹಲದ ಹೆಟಿಯಾಕ್ಸ್‌ನು, ಎಲ್ಲಾ ಇಷ್ಟಕ್ಕೆರ ಮತ್ತು ಹೆಟಿಯಾಕ್ಸ್‌ರ ಹೇಳಿ ಇರಲು

ಅಹೆಂಳಿಸಿ ತನ್ನನ್ನು ಬಿಶ್ವದ ಜಡಪ್ಪನೆಂದು ನೇಬುಸಿಕೊಂಡನು. ಗ್ರೇಗೋಲಿ, ರೋಮನ್ ಜಿಷಠ್‌ನು, ಅತಿಶಯವಾಗಿ ಕೊಳಗನೊಂಡು ಜರ್ಕವರ್ತಿಗೆ ಹೀಗೆ ಬರೆದನು. “ನಾನು, ಭರವನೆಯೊಂದಿಗೆ ಒಟ್ಟಿಕೆಳಬ್ಬತ್ತೇನೆ, ಯಾವನಾದರೂ ತನ್ನನ್ನು ಬಿಶ್ವದ ತೀಳ್ಫೆ ಎಂದು ಕರೆದುಕೊಳ್ಳಬವನು ಇಲ್ಲವೇ ಕರೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಬಯಸುವನು, ತನ್ನ ವ್ಯಧ್ಯವಾದ ಮೇಲಾಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಿಕೆಯಲ್ಲ, ಅಂತಿಮತ್ತನ ಮುಂದಾತನಾಗಿದ್ದಾನೆ, ಯಾಕಂದರೆ ತನ್ನ ಗರ್ವದ ಮುಖಾಂತರ, ಅವನು ಇತರಲಿಗಿಂತ ಮೇಲಾಗಿ ತನ್ನನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.”⁶

ಅನಂತರ ಅನೇಕ ಜಡಪ್ಪರುಗಳ, ತಕ್ಷಣದ ತನ್ನ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾಲ, ಬೋಸಿಫೇನ್ IIIನಿಗೆ ಬಿರುದ್ಧವಾಗಿ ತಾನು ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದೆನೆಂದು ಗ್ರೇಗೋಲಿ ಶಿಳಿಯಕೆಳ್ಳಿಲ್ಲ ಇಲ್ಲ, ಗ್ರೇಗೋಲಿಯ ಬಿರೋಳಗ್ರಂಥಾರ್ಥಿ, ರೋಮನ್ ಜಿಷಠ್‌ನು ಸತ್ತು ಹೊಲ್ಡಾಗಲೂ ಕಾನ್ಸಾನ್ಸ್ಯಾಂಟನೆಂಬಲದ ಹೆಣ್ಣಿಯಾಕ್ಸನು ಇನ್ನೂ ಎಕುಮೆನಿಕಲ್ ಜಿಷಠ್ ಎಂಬ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಬೋಸಿಫೇನ್ IIIನು ರೋಮ್‌ದ ಹೊನ್ ಜಿಷಠ್‌ನಾದನು. ಕಾನ್ಸಾನ್ಸ್ಯಾಂಟನೆಂಬಲದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಬಿರೋಳಿಸುವದಕ್ಕಿಂತ - ಹೆಚ್ಚಿನದನ್ನು ಅವನು ಮಾಡಿದನು. ಕೊಲೆಗಾರನಾದ/ಜರ್ಕವರ್ತಿ ಪ್ರೋಕಾಸನ ಗೆಳಿತನ ಗಳಿಸಿದನಂತರ, ಕಾನ್ಸಾನ್ಸ್ಯಾಂಟನೆಂಬಲದ ಕೈಲ್ತುದಿಂದ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ಅದನ್ನು ರೋಮಿಗೆ ವರಾಣಯನಬೇಕೆಂದು ಜರ್ಕವರ್ತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡನು. ಬಾರೋಸಿಯನನ ಅಧಿಕಾರದ ಮೇಲೆ ಯೋಹಾನ ಚೋಷ್ಯೆಮನು ವರದಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡನು. “ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾದ ಲೇಖಕರು ಮತ್ತು ಪುರಾತನತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಜ್ಞಾನಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದರು” ಒಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.⁷ ಕಾನ್ಸಾನ್ಸ್ಯಾಂಟನೆಂಬಲ್ಲಾದಲ್ಲಿಯ ಬಿರೋಳಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಜಡಪ್ಪರು ತಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಕೈಲ್ತುವು “ರೋಮ್‌ದ ಗಾರವ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ” ಸಮಾನವಾಗಿರುವುದಲ್ಲದೆ, “ವಲ್ಲ ಕೈಸರ್ ನಭಿರಾಜಿಗೆ” ಹೆಚ್ಚಿ ಶೈಲ್ಕಾರ್ಥಾದದ್ವಾರಿದೆ ಎಂದು ಒಟ್ಟಿಕೊಂಡರು. ಅವರ ಬಿರೋಳಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋಕಾಸನ ಗಮನ ಹೊಡಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ರೋಮ್‌ನ ಜಿಷಠ್‌ನ ಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡ ಗಾರವ ದಯವಾಲಸಿದನು. “ಮತ್ತು ಹೀಗೆ ಪ್ರೋಪನ ಅತೀ ಶೈಲ್ಕಾರ್ಥಿಯ ಪ್ರಥಮ ಬಾಲಿಗೆ ಜಲಜಯನಲ್ಪಣಿತು.”⁸

ರೋಮ್‌ದಿಂದ ಇನ್ನೂ ಆಶೆಹಡಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವ ಹುದ್ದೆಯ ಭಕ್ತಿವಂತ ಕೈತ್ತಿಲಿಂದ ಹೊಡಲ್ಪಡಲ್ಲ, ಆದರೆ ನ್ಯಾಥಾನಾಥಕ್ಕನಾದ ಪ್ರೋಕಾಸನಿಂದ, “ಆ ಅನುಕ್ರಮರಾದ ಈ ದೃಷ್ಟಾಜ್ಞಿನಿಂದ, ಜರ್ಕವರ್ತಿ ಮಾಲಿಷಿಯನನ ರಕ್ತದ ಮುಖಾಂತರ ರಾಜ ಸಿಂಹಾನನವ ಸ್ನೇಹಿದವಸಿಂದ ಹೊಡಲ್ಪಣಿತು.”⁹

ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಅಗಲ ಹೊಳಗೆ ಇತರ ನಂಗತಿಗಳನ್ನು ತುಲಿತ ಹೆಚ್ಚಿ ಜೆಡಿನಾಲಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳನಾಲಾದು. ಹೈರೇಷಿಲ್ - ಬರಹಗಾರರು ಪ್ರವಾದಿನಲ್ಪಣಿತೆಯೇ ಧರ್ಮ ಪ್ರಾಷ್ಟಾರ್ತಿಯು ಬಂದಿತೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಾಡು ನಾಕಂತ್ಸ್ಯಾಂಟ.

ಉಪಾಧಿಗಳು

“Indefectibility”ಯ ಕಥೋಲಿಕ್ ನಂಜಕೆಯು *A Catechism of Christian Doctrine*ದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಲ್ಪಣಿತೆ “... ಕ್ರಿಸ್ತನು ನಾನ್ಹಿಸಿದಂತೆ - ಸಭೆಯು ಸಮಯದ ಅಂತ್ಯದ ವರೆಗೆ ಇರುವುದು” ರೋಮನ್ ಕಥೋಲಿಕಲಿಂದೀ ಇರುವ ಆ ನಿರೂಪಜಣೆಯು ಕಥೋಲಿಕ ಸಭೆಯು ಬೈಬಿಲನ ಸಭೆಯಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ರುಜುವಾತ ಪಡಿನಲ್ಪಣಿತೆಯೇ; ಯಾಕಂದರೆ ಹೊಲನ ಪ್ರತಿಕಾರವಾಗಿ, ಬೈಬಿಲ ಸಭೆಯು ಸಾರ್ಥಕತೆಯಿಂಳುರ್ಬಾಗುವುದು. ಒಂದು ಸಭೆಯು ಅಪ್ರೋತ್ತಾಕ ಬೈಬಿಲನೆಯನ್ನು “ಬಿರೋಳಿಸುವದನ್ನು ಎಂದೂ ಸಿಳ್ಳಿಸುವದಲ್ಲ, ಎಂದೂ

ନିଲ୍ଲାହିରୁପଦିଲ୍ଲ” ଏଠା ହେଉଥରେ, ଅଦୁ ଜ୍ୟୋତିର୍ଲାଙ୍କ ନଭୀଯିଲ୍ଲ ଏଠବୁଦ୍ଧି ହୋଇନୁଥିଲ୍ଲ, ଯାକେଂଦରେ ନିଜପାଦ ନଭୀଯିଲ୍ଲ ଅନେକରୁ, “ନଂଜଶେଯିଠାଦ ଅଗର ହୋଇଦ୍ଧାରେ” ଅଦୁ “ଜଧ୍ୟ ହୋଇବିତ” ଏଠା କରେଯିଲ୍ଲାଙ୍କୁ. ²Adolf Harnack, “organization of the early church,” in Samuel Macauley Jackson, ed., *The New Schaff-Herzog Encyclopedia of Religious Knowledge* (Grand Rapids, Mich.: Baker Book House, 1951), 8:263. ³Paul Hinschius, “archbishop,” in *Schaff-Herzog Encyclopedia*, 1:259. ⁴Philipp Meyer, “Constantinople,” in *Schaff-Herzog Encyclopedia*, 3:255. ⁵John Laurence Mosheim, *An Ecclesiastical History, Ancient and Modern*, trans. Archibald Maclaine, vol. 1 (New York: Harper & Brothers, 1871), 106. ⁶Quoted in John F. Rowe, *A History of Reformatory Movements*, 9th ed., rev. (Cincinnati, Ohio: F. L. Rowe, 1913), 304. ⁷Mosheim, 178. ⁸Ibid. ⁹Ibid.

© 2009 Truth for Today